

Keskkonnasõbralik majandamine

Fond	EAFRD
Sekkumisliik ¹	Keskkonna-, kliima- ja muud majandamiskohustused (artikkel 65)
Territoriaalne kohaldumisala ²	Riiklik
Asjaomased erieesmärgid ning kui vajalik, sektoripõhised eesmärgid ³	<p>Erieesmärk 4: Panustada kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse ning säästvasse energiasse</p> <p>Erieesmärk 5: Edendada säästvat arengut ja selliste loodusvarade nagu vesi, muld ja õhk tõhusat majandamist</p> <p>Erieesmärk 6: Panustada elurikkuse kaitseks, edendada ökosüsteemi teenuseid ning säilitada elupaiku ja maastikke</p>
Tulemusindikaator(-id)	<p>R.14. Süsiniku säilitamine mullas ja biomassis: heitkoguste vähendamise ning süsiniku sidumisvõime säilitamise ja/või suurendamise kohustustega hõlmatud põllumajandusmaa osakaal</p> <p>R.18. Mulla kvaliteedi parandamine</p> <p>R.20. Vee kvaliteedi kaitse: vee kvaliteediga seotud halduskohustustega hõlmatud põllumajandusmaa osakaal</p> <p>R.21. Toitainete säästlik haldamine: toitainete parema haldamise kohustustega hõlmatud põllumajandusmaa osakaal</p> <p>R.27. Elupaikade ja liikide säilitamine: bioloogilise mitmekesisuse säilitamist või taastamist toetavate</p>

¹ Art. 99(a)

² Art. 99(b)

³ Art 99(c); art. 42; art.48; art. 52(2); art.60(3)

	halduskohustustega hõlmatud põllumajandusmaa osakaal
Toetuskõlblikud taotlejad ⁴	Toetuse saajad on põllumajandustootjad

Sekkumiste olemuse/nõuete kirjeldus, mis tagab efektiivse panuse erieesmärgi saavutamisse.⁵

Harimispraktikate sekkumist rakendatakse sekkumisliigi „Keskkonna-, kliima- ja muud majandamiskohustused“ kaudu. Sekkumine on tegevuspõhine ja sellega võetakse viieaastane kohustus.

Põhitegevuse nõuded:

1. Viljavaheldus.

- Samal põllumaal ei kasvatata sama liiki põllukultuuri või köögivilja kauem kui kahel järjestikusel aastal.
- Samal põllumaal ei kasvatata teravilja kauem kui kolmel järjestikusel aastal.
- Ristõieliste sugukonda kuuluvaid põllumajanduskultuure ei kasvatata samal põllumaal uuesti enne kolme aasta möödumist.
- Samal põllumaal ei kasvatata perekonda köömen kuuluvaid põllumajanduskultuure kauem kui kolmel järjestikusel aastal.
- Sööti jäetud põllumaa ja mustkesa, mida kasutatakse põllumajanduskultuuride vaheldusena, ei katkesta külvikorras põllukultuuride ja köögiviljade järgnevust. Maisi ja sorgo kasvatamine katkestab teraviljade järgnevuse külvikorras.
- Vahekultuur ei katkesta külvikorras põllukultuuride ja köögiviljade järgnevust.

2. Liblikõieliste kultuuride kasvatamine.

- 15 protsendil taotleja toetusõiguslikul põllumaal kasvatatakse liblikõielisi puhaskultuurina ja segus põllumajanduskultuuridega.
- Segu taimikus peab olema vähemalt 50 protsenti
- Liblikõieliste puhaskultuuri on lubatud kasvatada allakülvina juhul, kui seda hoitakse edasi vahekultuuri või talvise taimkattena.
- Invasiivseid võõrliike ei ole lubatud kasvatada.
- Nõue ei kehti mahetootjatele.

⁴ Art. 99(d)

⁵ Art. 99(c)

3. Talvise taimkatte ja vahekultuuride kasvatamine. Kaitseb toitainete leostumise eest, aitab toitaineid mulda siduda ja soodustab huumuse teket.

- Taotlejal on vähemalt 30 või vähemalt 50 protsenti toetusõiguslikust põllumaast kohustuseaasta 1. novembriks tärganud põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkattega.
- Kui taotleja valib talvist taimkatet 50 protsenti toetusõiguslikust põllumaast, on toetusmäär suurem.
- Talvise taimkatte nõuet on võimalik täita ka määruuses nimetatud vahekultuuride kasvatamisega.
- Taotleja külvab vahekultuuri põllumaale enne või pärast põhikultuuri koristamist või valmimist ja pärast mustkesa hiljemalt 10. septembril.
- Vahekultuur on toetusõiguslikul põllumaal vähemalt 1. novembrini.
- Vahekultuuri võib külvata ka allakülvina.
- Vahekultuuride kasvatamisel on lubatud lisaks puhaskultuurile ka vahekultuuride segud. Vahekultuuride seemnesegus on lubatud 30% ulatuses muud kultuuri.
- Kui taotleja kasvatab vahekultuure, on toetus põllumaa pinna kohta kõrgem kui muu talvise taimkatte korral.
- Vahekultuur peab olema külvatud, kasutades kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid.
- Vahekultuur on lubatud põhikultuuri ikaldumise ja hävinemise korral.

4. Sertifitseeritud seemne kasutamine

- Taotleja kasutab vähemalt 15 protsenti sertifitseeritud teraviljaseemet.
- Maisi, teravilja ja teiste põllumajanduskultuuride segu külvipinda ei loeta teraviljade kogupinna hulka ning sertifitseeritud seemnega külvatud teraviljade pinna hulka.
- Maisi seemet ei arvestata sertifitseeritud teraviljaseemne hulka.
- Samale põllule ei tohi külvata sertifitseeritud ja sertifitseerimata seemet, välja arvatud juhul, kui sertifitseerimata seemet kasutatakse allakülviks.
- Seemnepartii sertifitseerimist tõendav külvatud seemne müügi pakendi etikett ja sertifitseeritud seemne ostmist tõendav dokument peavad olema kohustuseperioodi jooksul kohapeal kontrollimiseks kättesaadavad.

5. Mustkesa mittetoetamine.

Toetust ei anta toetusõigusliku põllumaa kohta, mida on kohustuseaastal hoitud mustkesas.

6. Mullaproovid. Võimaldavad hinnata ja analüüsida muldade seisundit ning väetustarvet. Lisaks võimaldavad laiemat mullaseiret ning poliitikate kujundamist.

Nõude täpsem kirjeldus.

- Taotleja korraldab toetusõigusliku põllumaa kohta mullaproovide võtmise ning proovide saatmise mullaanalüüside tegemiseks mulla ja pinnase analüüsimiseks akrediteeritud laboratooriumisse.
- Taotleja korraldab mullaproovide võtmise arvestusega, et iga kuni viie hektari toetusõigusliku põllumaa kohta on võetud üks mullaproov, millest on määratud mulla happesus ning taimedele omastatava fosfori ja kaaliumi sisaldus.

- Viienda kohustuseaasta 1. detsembriks peab olema kohustuseperioodil võetud mullaproovidest analüüsitud mulla orgaanilise süsiniku sisaldus arvestusega, et toetusõigusliku maa iga kuni 20 hektari kohta oleks analüüsitud vähemalt üks proov.
- Mulla happesus määratakse kaaliumkloriidi lahusest, taimedele omastatava fosfori ja kaaliumi sisalduse määramiseks kasutatakse Mehlich 3, Egnér-Riehm topeltlaktaadi või Egnér-Riehm-Domingo ammooniumatsetaat-laktaadi meetodit.
- Kui taotleja kasvatab maasika-, köögivilja-, ravim- või maitsetaimi, siis korraldab ta mullaproovide võtmise arvestusega, et iga kuni kolme hektari maasika-, köögivilja-, ravim- või maitsetaimede aluse maa kohta on võetud üks mullaproov, millest on määratud taimedele omastatava magneesiumi, kaltsiumi, vase, mangaani ja boori sisaldus.

7. FAST kasutamine. Nõue sisustatakse ja lisatakse siis, kui tööriist on valmis.

8. Glüfosaadipiirang.

Taotleja ei kasuta glüfosaati sisaldavaid taimekaitsevahendeid:

- 1) põllukultuuridel taimede tärkamisest, istutamisest või maha panemisest kuni saagi koristamiseni;
- 2) köögiviljadel ja maasikal kohustuseaasta jooksul;
- 3) haljaskesal ja haljasväetiseks kasvatatavatel taimedel ning vahekultuuride kasvatamise ajal.

9. Ühe kalendriaasta jooksul sama taimekaitsevahendi kasutamise piirang ühel ja samal põllul.

- Taotleja ei kasuta ühe kalendriaasta jooksul ühte ja sedasama taimekaitsevahendi toimeainet ühel ja samal põllul mitte rohkem kui kaks korda.
- Riski vähendamiseks tuleb kasutada mitut toimeainet sisaldavaid taimekaitsevahendeid või erinevate toimeainetega taimekaitsevahendite segusid või kasutada vahelduvalt erinevate toimeviisidega tooteid.

10. Kohustuslik algkoolitus ja täiendkoolitus.

Nõude täpsem kirjeldus. Taotleja või tema esindaja, kes tegeleb taotleja põllumajanduslikus majapidamises põllumajandusliku tegevusega, peab olema osalenud PMK või Maaeluministeeriumi korraldatud keskkonnasõbraliku majandamise algkoolitusel esimese kohustuseaasta 1. detsembriks ja keskkonnasõbraliku majandamise täienduskoolitusel neljanda kohustuseaasta 15. juuniks.

11. Köögiviljakasvatuse erinõuded.

- Taotleja hoiab teenindusala tegevuse elluviimise aastal kuni köögiviljakultuuri koristamiseni rohukamaras.

12. Maasikakasvatuse erinõuded.

- Taotleja hoiab maasika reavahed orgaanilise materjaliga kaetud (sh rohukamaras).
- Taotleja kasutab maasikaridade peal orgaanilist või sünteetilist multši. Multši tuleb kasutada alates istandiku rajamisest ja see peab olema põllul kogu vegetatsiooniperioodi jooksul või kuni istandiku likvideerimiseni.

13. Ravim- ja maitsetaimede kasvatamise erinõuded

- Taotleja hoiab teenindusala tegevuse elluviimise aastal rohukamaras.

Asjakohaste baastaseme elementide kindlaksmääramine (nt asjakohane GAEC või kohustuslikud majandamisnõuded (SMR)), kui kohaldatav ning selgitus, kuidas kohustus ulatub kaugemale kohustuslikest nõuetest⁶

Taotleja täidab oma põllumajandusliku tegevuses ja kogu põllumajandusliku majapidamise maal häid põllumajandus- ja keskkonnatingimusi ning kohustuslikke majandamisnõudeid.

Toetuskõlblikkuse tingimused⁷

1. Nõuded taotlejale.

- Toetust võib taotleda põllumajandusliku tegevusega tegelev füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiline isik.
- Toetuse taotleja kasvatab põllumajandusliku majapidamise põllumaal vähemalt kolme erinevat põllumajanduskultuuri, millest vähemalt üks peab olema teravili, kaunvili, rühvelkultuur, õlikultuur, kiukultuur või muu tehniline kultuur (edaspidi koos põllukultuur), köögivilja, maasikas, ravim- või maitsetaim.
- Taotleja peab hoidma vähemalt 30% toetusõiguslikust põllumaast põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkatte või vahekultuuri all.
- Täppisviljeluse praktikate rakendamisel on ühikumäär kõrgem.
- Köögivilja-, maasika- ning ravim- ja maitsetaimakasvatuse erinõuete täitmise korral on toetuse ühikumäär kõrgem.
- Ravim- ja maitsetaimede kasvatamisel saab eelmises punktis nimetatud toetust taotleda vaid taotleja, kelle ettevõtte on mahepõllumajanduse seaduse alusel tunnustatud.
- Kuna mahetootja täidab mitmeid mahepõllumajanduse seadusest tulenevaid nõudeid, siis võib mahetootja seda toetust taotleda järgmiste eranditega: eraldi ei nõuta liblikõieliste kultuuride kasvatamise, glüfosaadipiirangu ning ühe kalendriaasta jooksul ühel ja samal põllul sama taimekaitsevahendi kasutamise piirangu nõuete järgimist.

2. Nõuded toetusõigusliku maa kohta.

- Toetust võib taotleda taotleja kasutatava kokku vähemalt 1,00 hektari suuruse põllumaa kohta, millel kasvatatakse põllukultuuri, köögivilja, maasikat, ravim- või maitsetaimi; mida hoitakse mustkesas või mis on jäetud sööti; millel kasvatatakse kuni neljal järjestikusel aastal heintaimi ja hiljemalt heintaimede kasvatamise neljandale järjestikusele aastale järgneval kohustuseaastal kasvatatakse nimetatud põllumajanduskultuuri või hoitakse seda maad mustkesas.
- Köögivilja-, maasika- ning ravim- ja maitsetaimede kasvatuse korral kõrgema ühikumäära taotlemisel peab toetuslune põllumaa olema vähemalt 0,3 hektari suurune.
- Köögiviljakultuuride kasvatamisel ei maksta kõrgema ühikumääraga toetust põllumajandusmaa kohta, kui põllumassiivi põhimullana on üle 70% ulatuses turvasmullad (M, S, R, AM) ja/või erodeeritud (E,e) ja deluviaalmuldade (D) kompleks.

⁶ Art. 99(c)

⁷ Art. 99(d)

- Heintaimed on põldtunnustatud (edaspidi heinaseemnepõld).
- Heintaimi ei kasvatata järjestikku rohkem kui neli aastat samal põllumajandusmaal.
- Toetust ei anta toetusõigusliku maa kohta, mida on kohustuseaastal hoitud mustkesas või mis on jäetud sööti.
- Toetusõigusliku põllu pindala hulka arvestatakse köögivilja-, maasika-, ravim- ja maitsetaimede kasvatamise korral ka põllu otstes asuv kuni 15 m laiune teenindusala.

Toetusmäärad/toetuse ühikumäärad/arvutusmeetodid (kaasa arvatud diferentseerimine territooriumide rühmade kaupa, kui kohaldatav) ning vajadusel lühike selgitus, miks just need on sobilikud sihttasemete saavutamiseks, arvestades baastaset⁸

Muudatused võrreldes 8. mai sekkumislehtedega:

- Liblikõieliste nõue on tagasi KSMis sarnaselt praegusele perioodile. 8. mail oli ökokavana.
- 8. mai versioonis ei olnud sertifitseeritud seemne kasutamist. Nüüd on sertifitseeritud seemne kasutamine sarnaselt praegusele perioodile. Erinevalt praegusest perioodist ei loeta teraviljade kogupinna ja sertifitseeritud seemnega külvatud teraviljade pinna hulka enam tatart, sest tatar on sertifitseeritud seemne nimekirjas.
- Digipõlluraamat on asendunud FASTiga, sest digipõlluraamatu arendamise projekt on praegu pausil.
- Taimekaitsevahendite triivi vähendavate otsakute kasutamine on väljas efektiivse kontrollivõimaluse puudumise tõttu.
- Köögiviljakasvatuse erinõuetest on eemaldatud saagiks mittekoristatavate haljasväetiskultuuride kasvatamise nõue.
- Ei ole nõuet, et taotleja taotleb toetust talvise taimkatte ja vahekultuuride kasvatamise ökokavast ning vastab selle kõigile nõuetele. Seda ökokava ei ole enam.
- Taotlejale esitatavate toetuskõlblikkuse tingimuste nõuete alla lisandus kõrgem ühikumäär täppisviljeluse praktikate rakendamisel.

⁸ Art. 99(f)